

Najpopularniejsze nazwiska w Polsce

Omówiono najbardziej znane nazwiska w Polsce i porównano ich zmianę liczebności w ostatnim ćwierćwieczu

W internecie można pozyskać dane dotyczące polskich nazwisk. Istnieje lista sprzed ćwierćwiecza - „20 000 najpopularniejszych nazwisk w Polsce pod względem liczby osób o danym nazwisku żyjących w Polsce na początku lat 90. XX wieku i zarejestrowanych w bazie PESEL”.

Aby opracować mniej lub bardziej interesującą statystykę, można zaprząć do pracy słynny Excel.

Na podium tej listy (20 tysięcy nazwisk - każde oczywiście inne) znajdowały się 3 nazwiska - Nowak (220 217), Kowalski (131 940) Wiśniewski (104 418), przy czym panie są zliczane pod męskimi nazwiskami.

Na początku lat 90. nosicielami nazwiska Nowak było ok. 0,6% Polaków (i Polek) zamieszkujących Polskę. 26 najpopularniejszych na liście nazwisk reprezentowało ok. 5% ludności Polski, 82 nazwiska ok. 10% i 177 pierwszych nazwisk ok. 15%, natomiast 4156 najpopularniejszych w Polsce nazwisk reprezentowało połowę naszych obywateli (20 milionów w wersji optymistycznej). Po zliczeniu obywateli noszących 20 tysięcy najpopularniejszych wówczas nazwisk, otrzymujemy 28 872 078 mieszkańców, czyli ok. 72,2% wszystkich Polaków nad Wisłą i Odrą (zakładając optymistycznie, że było nas wtedy 40 milionów).

Powyższą listę zamyka 31 nazwisk, z których każde reprezentowane jest przez 270 osób (twórcy systemu przyjęli tu niezbyt zrozumiałe kryterium - dlaczego wykazywana minimalna liczba to 270?).

20 tysięcy nazwisk składa się z 149 858 liter (a właściwie znaków, bowiem 9 nazwisk ma dywizy, czyli są typu A-B), zatem średniej długości nazwisko na tej liście ma 7,5 litery, natomiast biorąc pod uwagę, że pod każdym nazwiskiem kryje się wielu rodaków, to oni wszyscy mają nazwiska o łącznej liczbie 219 472 122 liter, co oznacza, że średnie nazwisko noszone przez niemal 29 mln rodaków ma 7,6 litery.

Na liście jest 235 nazwisk 3-literowych, 849 nazwisk ma 4 litery, 2805 - 5 liter, 3648 - 6 liter, 3154 - 7 liter, 2902 - 8 liter, 2490 - 9 liter, 1989 - 10 liter, 1202 - 11 liter, 507 - 12 liter, 168 - 13 liter, 35 - 14 liter, 9 - 15 liter, 2 - 19 liter, 1 - 16, 18, 20, 21 i 23 litery, natomiast nie ma nazwisk 17- i 22-literowych oraz powyżej 23 liter. Najdłuższym nazwiskiem na liście jest Jutrzenka-Trzebiatowski (23 znaki), które nosiło 283 Polaków i Polek (one oczywiście Jutrzenka-Trzebiatowska).

Najwięcej nazwisk rozpoczyna się na tej liście od liter - K (2570 nazwisk; 12,9% wszystkich nazwisk na liście), S (2335 nazwisk; 11,7%) oraz P (1689 nazwisk; 8,5%), natomiast najmniej Ć (19 nazwisk) oraz V (2 nazwiska - Vogel i Vogt), nie ma zaś na tej liście nazwisk rozpoczynających się literami A, E, Ń, Ó, Q, X, Y oraz Ż.

Najczęściej występującymi literami w nazwiskach na omawianej liście (w dowolnej pozycji) są litery K (15765 liter; 10,5% z 149 858 liter), I (15203* liter; 10,2%) oraz A (14209 liter; 9,5%).

* - ponieważ nazwiska na liście mają zakończenia typu „ski/cki”, nawet w przypadku kobiet, które mają nazwiska o zakończeniu typu „ska/cka”, więc część liter I byłaby zamieniona na A.

Na liście nazwisk najrzadszymi literami są Ń (1685 wystąpień), F (676), Ś (675), Ę (566), Ź (500), Ó (376), Ą (362), Ż (137), Ć (93) i V (2), przy czym litery Q oraz X nie wystąpiły ani razu.

Wikipedia podaje częstość występowania liter w polskich tekstach, a dokładniej - „procentowy udział liter w próbce 2. wydania Korpusu IPI PAN liczącej ponad 30 milionów segmentów (około 25 milionów słów ortograficznych)”.

Porównując powyższy procentaż w nazwiskach i w tabelce zamieszczonej w Wikipedii, litery Z, A, W oraz U mają rozbieżności poniżej 10%, natomiast jakże popularna litera K w nazwiskach występuje aż trzykrotnie częściej, niż w korpusie.

Wg kolejności alfabetycznej, na pierwszym miejscu jest nazwisko Abel (342 osoby na pozycji 16269), natomiast na ostatnim miejscu jest nazwisko Żyznowski (299 osób na pozycji 18303).

W internecie również można znaleźć listę z roku 2014 (niektóre źródła podają 2015) stu najpopularniejszych nazwisk w Polsce, przy czym osobno podane są częstości dla pań i dla panów, więc aby porównać z poprzednio omówionymi danymi, należało dodać owe częstości i to zważając na różne pozycje w statystyce (niektóre kobiece i męskie nazwiska są na innych miejscach listy).

	nazwisko	2015 osób	lata 90. osób	różnica osób	wzrost %
1	Nowak	277191	220217	56974	25,9
2	Kowalski	178103	131940	46163	35,0
3	Wiśniewski	139802	104418	35384	33,9
4	Wójcik	126525	88932	37593	42,3
5	Kowalczyk	123838	87690	36148	41,2
6	Kamiński	120709	87935	32774	37,3
7	Lewandowski	118391	89366	29025	32,5
8	Dąbrowski	117406	92945	24461	26,3
9	Zieliński	116376	85988	30388	35,3
10	Szymański	114075	84527	29548	35,0
11	Woźniak	112805	81390	31415	38,6
12	Kozłowski	97074	72368	24706	34,1
13	Jankowski	87569	65942	21627	32,8
14	Mazur	85153	59069	26084	44,2
15	Wojciechowski	84692	63519	21173	33,3
16	Kwiatkowski	84595	62629	21966	35,1
17	Krawczyk	81450	58246	23204	39,8
18	Kaczmarek	79146	59403	19743	33,2
19	Piotrowski	78627	57934	20693	35,7
20	Grabowski	74540	54652	19888	36,4
21	Pawłowski	70924	52744	18180	34,5
22	Michalski	70179	51325	18854	36,7
23	Zajac	69990	48239	21751	45,1
24	Król	68826	46458	22368	48,1
25	Nowakowski	67399	54178	13221	24,4
26	Wieczorek	65135	46920	18215	38,8
27	Jabłoński	64189	46728	17461	37,4
28	Wróbel	63858	44010	19848	45,1
29	Adamczyk	63401	49599	13802	27,8
30	Majewski	62924	46379	16545	35,7
31	Dudek	62662	49428	13234	26,8
32	Nowicki	61935	49771	12164	24,4
33	Olszewski	61051	44638	16413	36,8
34	Jaworski	60442	44104	16338	37,0
35	Stępień	59900	42062	17838	42,4
36	Malinowski	59843	43837	16006	36,5
37	Pawlak	58020	43556	14464	33,2
38	Górski	57716	41790	15926	38,1
39	Witkowski	57039	42173	14866	35,3
40	Walczak	56317	42119	14198	33,7
41	Sikora	55966	39850	16116	40,4
42	Rutkowski	55746	41363	14383	34,8
43	Michalak	54429	40409	14020	34,7
44	Baran	54091	38548	15543	40,3
45	Szewczyk	54014	38264	15750	41,2
46	Ostrowski	53457	38942	14515	37,3
47	Tomaszewski	51312	38139	13173	34,5
48	Pietrzak	50225	37255	12970	34,8
49	Zalewski	49550	36063	13487	37,4
50	Wróblewski	49311	36435	12876	35,3
51	Jasiński	49135	35545	13590	38,2
52	Duda	49085	38290	10795	28,2
53	Marciniak	48834	36969	11865	32,1

54	Zawadzki	48237	35224	13013	36,9
55	Jakubowski	48105	35851	12254	34,2
56	Sadowski	47879	34924	12955	37,1
57	Bąk	46994	33582	13412	39,9
58	Włodarczyk	45539	33249	12290	37,0
59	Chmielewski	45350	33578	11772	35,1
60	Wilk	44969	30095	14874	49,4
61	Borkowski	44888	32555	12333	37,9
62	Sokołowski	43987	31635	12352	39,0
63	Szczepański	43330	31208	12122	38,8
64	Sawicki	43288	31808	11480	36,1
65	Kucharski	42290	30949	11341	36,6
66	Lis	42278	29998	12280	40,9
67	Maciejewski	41082	31224	9858	31,6
68	Kubiak	41076	31281	9795	31,3
69	Czarnecki	41013	32525	8488	26,1
70	Kalinowski	40976	30012	10964	36,5
71	Mazurek	40955	29797	11158	37,4
72	Wysocki	40910	29720	11190	37,7
73	Kołodziej	39129	26054	13075	50,2
74	Urbański	39071	31521	7550	24,0
75	Kaźmierczak	38435	28198	10237	36,3
76	Sobczak	36674	27613	9061	32,8
77	Głowacki	36073	26701	9372	35,1
78	Zakrzewski	35757	26210	9547	36,4
79	Krajewski	35650	25784	9866	38,3
80	Sikorski	35592	26051	9541	36,6
81	Wasilewski	35427	27870	7557	27,1
82	Adamski	35422	28406	7016	24,7
83	Krupa	35221	23619	11602	49,1
84	Gajewski	34812	25666	9146	35,6
85	Laskowski	34812	25425	9387	36,9
86	Ziółkowski	34689	25226	9463	37,5
87	Szulc	34481	25566	8915	34,9
88	Makowski	34295	25340	8955	35,3
89	Mróz	34212	24134	10078	41,8
90	Czerwiński	34162	27088	7074	26,1
91	Baranowski	33880	25544	8336	32,6
92	Brzeziński	33859	25361	8498	33,5
93	Szymczak	33826	25578	8248	32,2
94	Przybylski	33805	25050	8755	35,0
95	Błaszczak	33442	24791	8651	34,9
96	Borowski	33411	24889	8522	34,2
97	Andrzejewski	33320	26917	6403	23,8
98	Kaczmarczyk	33295	23521	9774	41,6
99	Cieślak	33167	26889	6278	23,3
	wszystkie	6014037	4449467	1564570	35,2

W tabelce zamieszczono 99 najpopularniejszych nazwisk, przy czym porównano liczbę ich nosicieli w 2015 roku i w latach 90. Jak widać, przez ok. ćwierć wieku liczba przedstawicieli czołowych nazwisk wzrosła z ok. 4,5 mln osób do ponad 6 mln, czyli o ok. 35%. Wszystkie nazwiska zanotowały wzrost, przy czym największy przyrost obywateli mają panie i panowie Kołodziejowie (50,2%), Wilkowie (49,4%), Krupowie (49,1%), Królowie (48,1%), Wróblowie i Zajacowie (po 45,1%), najmniejszy zaś przyrost mają Cieślakowie (23,3%) Andrzejewscy (23,8%) i Urbańscy (24,0%).

Nie bardzo wiadomo, dlaczego czołówka nazwisk w Polsce odnosi w tym ćwierćwieczu aż tak spektakularne zwycięstwo w kategorii zaludniania naszego państwa swoimi nosicielami... Niektóre osoby zmieniają nazwiska z różnych powodów (zwykle jeśli są niezbyt eleganckie), ale przecież nie zamieniają w takiej skali i nie na najpopularniejsze (jeśli już ktoś zmienia, to zwykle na rzadkie nazwisko).

Jeśli w omawianym okresie przybyło 1,5 mln obywateli o najbardziej znanych nazwiskach, a liczba Polaków i tak się

w Polsce zmniejszyła, to ileż to nazwisk dramatycznie straciło swoich przedstawicieli lub nawet całkiem wyginęło w liczbowym znaczeniu?

Gdyby zliczyć nazwiska wywodzące się z jednego rdzenia, to Nowak (oraz Nowakiewicz i Nowakowski) tworzyłyby w latach 90. wspólnotę 274759 osób, Kowal (oraz Kowalski i kilkanaście podobnych nazwisk) - 299636 osób, zaś Wiśniewski (i parę podobnych nazwisk) - 111621, a to oznacza, że wielka "rodzina" Kowalów wyszłaby w omawianych latach na prowadzenie.

Autor: Mirosław Naleziński

Artykuł pobrano ze strony eioba.pl